

THE ARROW OF HEAVEN

It is to be feared that about a hundred detective stories have begun with the discovery that an American millionaire has been murdered; an event which is, for some reason, treated as a sort of calamity. This story, I am happy to say, has to begin with a murdered millionaire; in one sense, indeed, it has to begin with three murdered millionaires, which some may regard as an *embarras de richesse*. But it was chiefly this coincidence or continuity of criminal policy that took the whole affair out of the ordinary run of criminal cases and made it the extraordinary problem that it was.

It was very generally said that they had all fallen victims to some vendetta or curse attaching to the possession of a relic of great value both intrinsically and historically: a sort of chalice inlaid with precious stones and commonly called the Coptic Cup. Its origin was obscure, but its use was conjectured to be religious; and some attributed the fate that followed its possessors to the fanaticism of some Oriental Christian horrified at its passing through such materialistic hands. But the mysterious slayer, whether or no he was such a fanatic, was already a figure of lurid and sensational interest in the world of journalism and gossip. The nameless being was provided with a name, or a nickname. But it is only with the story of the third victim that we are now concerned; for it was only in this case that a certain Father Brown, who is the subject of these sketches, had an opportunity of making his presence felt.

СТРІЛА НЕБЕСНА

Боюся, що не менше ста детективних історій починаються з того, що хтось виявив труп убитого американського мільйонера, — обставина, від якої чомусь всі починають неймовірно хвилюватися. Щасливий, до речі, повідомити, що і наша історія починається з убитого мільйонера, а якщо сказати точніше, з цілих трьох, які навіть можна порахувати *embarras de richesse*¹. Але саме цей збіг чи, може, сталість у виборі об'єкта і виокремили справу з ряду банальних карних випадків, перетворивши в проблему надзвичайної складності.

Не вдаючись у подробиці, чутки стверджували, що всі трое стали жертвами прокляття, що тяжіє над власниками якоїсь коштовної історичної реліквії, цінність якої була, втім, не тільки історичною. Реліквія ця була чимось на кшталт прикрашеного коштовним камінням келиха, відомого під назвою «коптська чаша». Ніхто не знав, як вона опинилася в Америці, але вважалося, що раніше вона належала до церковного начиння.

Дехто приписував долю її власників фанатизму котрогось східного християнина, пригніченого тим, що священна чаша потрапила в такі матеріалістичні руки. Про таємничого вбивцю, котрий, можливо, зовсім не був фанатиком, ширилося чимало чуток і часто писали часописи.

Безіменне це створіння набуло ім'я, точніше прізвисько. Втім, ми почнемо розповідь лише з третього вбивства, поза-

¹ Зайва розкіш (франц.).

When Father Brown first stepped off an Atlantic liner on to American soil, he discovered as many other Englishman has done, that he was a much more important person than he had ever supposed. His short figure, his short-sighted and undistinguished countenance, his rather rusty-black clerical clothes, could pass through any crowd in his own country without being noticed as anything unusual, except perhaps unusually insignificant. But America has a genius for the encouragement of fame; and his appearance in one or two curious criminal problems, together with his long association with Flambeau, the ex-criminal and detective, had consolidated a reputation in America out of what was little more than a rumour in England. His round face was blank with surprise when he found himself held up on the quay by a group of journalists, as by a gang of brigands, who asked him questions about all the subjects on which he was least likely to regard himself as an authority, such as the details of female dress and the criminal statistics of the country that he had only that moment clapped his eyes on. Perhaps it was the contrast with the black embattled solidarity of this group that made more vivid another figure that stood apart from it, equally black against the burning white daylight of that brilliant place and season, but entirely solitary; a tall, rather yellow-faced man in great goggles, who arrested him with a gesture when the journalists had finished and said: "Excuse me, but maybe you are looking for Captain Wain."

Some apology may be made for Father Brown; for he himself would have been sincerely apologetic. It must be remembered that he had never seen America before, and more especially that he had never seen that sort of tortoise-shell spectacles before; for the fashion at this time had not spread to England. His first sensation was that of gazing at some goggling sea-monster with a faint suggestion of a diver's helmet. Otherwise the man was exquisitely dressed; and to Brown, in his innocence, the spectacles

як лише тоді на сцені з'явився такий собі патер Браун, герой цих нарисів.

Зійшовши з палуби атлантичного лайнера і ступивши на американську землю, священник, як і багато англійців, котрі приїжджали в Штати, з подивом виявив, що він — знаменитість. Його низькорослу постать, його малопримітне короткозоре обличчя, його добряче поруділу сутану на батьківщині ніхто б не назвав незвичайними, хіба що не надто пересічними. Але в Америці вміють створити людині славу: участь патера Брауна в розплутуванні двох-трьох цікавих карних справ і його старовинне знайомство з екс-злочинцем і нишпоркою Фламбо створили йому в Америці популярність, в той час як в Англії про нього лише просто дехто чув. З подивом поглядав він на репортерів, котрі, наче якісь розбійники, напали на нього зусібіч уже в порту і стали питатися йому про речі, в яких він ніяк не міг вважатися авторитетом, наприклад, про жіночу моду і про статистику злочинів у країні, де він ще й кілька кроків не зробив. Можливо, за контрастом із чорним колом репортерів, що щільно зімкнулося навколо нього, патерові Брауну кинулася в вічі постать, що стояла трохи віддалік, яка також виділялася своєю чорнотою на ошатній, освітленій яскравим літнім сонцем набережній, але трималася осторонь. Високий, із жовтуватим обличчям чоловік у великих дивовижних окулярах. Дочекавшись, коли репортери відпустили священника, він жестом зупинив його і сказав:

— Даруйте, це не ви шукаєте капітана Вейна?

Патер Браун заслуговував певного вибачення, тим більше що й сам він гостро відчував свою провину. Згадаймо, що він вперше побачив Америку, головне ж — уперше бачив такі окуляри, бо мода на окуляри в масивній черепаховій оправі ще не дійшла до Англії. У перший момент у нього виникло відчуття, ніби він дивиться на окате морське чудовисько, чия голова чимось нагадує водозазний шолом. Загалом же незнайомиць був одягнений чепуристо, і простодушний гість